

WŚRÓD NAS

Pismo Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego
w Szczecinie

Nr 3/20 (21) - Wrzesień 2020 r.

ISSN 1643-3440

Działalność TPD na rzecz dzieci niepełnosprawnych

Wyodrębniona działalność na rzecz dzieci specjalnej troski zapoczątkowana została na terenie województwa szczecińskiego, a obecnie zachodniopomorskiego, przez grupę rodziców dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym. Postanowili oni zrzeszyć się i w ramach Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, by rozpocząć walkę o lepszy los swych dzieci. Okazją stało się powołanie w 1963 r. przy Zarządzie Głównym TPD Komitetu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski z możliwością powoływania kół w terenie.

Wstępne zebranie przed założeniem koła w Szczecinie odbyło się 21 kwietnia 1964 r., a zebranie organizacyjne w dniu 3 lipca 1964 r. W dniu tym dziesięciu pierwszych członków złożyło formalne deklaracje i podpisało wniosek o

ciąg dalszy na str. 6.

Piknik w plenerze ŚOW TPD Włodarka

W piątkowe popołudnie, ze względu na sprzyjające warunki pogodowe zajęcia w Placówce Wsparcia Dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci we Włodarce odbyły się w plenerze. Wykorzystując ładną pogodę wybraliśmy się na wspaniały piknik oraz wycieczkę edukacyjną na podwiejskie pola w poszukiwaniu pierwszych oznak nadchodzącej wielkimi krokami jesieni.

Agnieszka Szkarapata,
ŚOW TPD we Włodarce

1945-2020
75 lat TPD
na Pomorzu Zachodnim

23. września 1945 r.

Pierwsze posiedzenie Oddziału Wojewódzkiego

Wypoczynek dzieci i młodzieży w dobie pandemii

Wakacje to dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci czas wytężonej pracy. Ponieważ wiemy, jak ważny w życiu młodego człowieka jest wypoczynek, dlatego też w tym czasie podejmujemy odpowiednie działania mające na celu organizację wspaniałych wakacji dla naszych podopiecznych. Rok 2020 przejdzie do historii za sprawą pandemii, która ogarnęła cały świat. Wszystko to, co do tej pory stanowiło normalne życie, nauka w

szkołach, swobodne przemieszczanie się, spotkania towarzyskie, organizacja wycieczek, kolonii itp. stało się nagle trudne do realizacji. Przez kilka miesięcy nasz świat nagle się zatrzymał. Musieliśmy odizolować się od siebie, przenieść pracę i naukę do domów. Ten czas był niezmiernie trudny, zwłaszcza dla najmłodszych. Brak kontaktu z rówieśnikami, nauczycielami, brak rozrywki, jedynie ta wirtualna.

ciąg dalszy na str. 9.

ZACHODNIOPOMORSKI RZECZNIK PRAW DZIECKA
Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie

Tel. 91 489 12 94

Kolonie TPD Legnica w Międzyzdrojach

Od 2008 r. organizujemy kolonie letnie na terenie Waszego, gościnnego Regionu Zachodniopomorskiego TPD. Do tej pory gościliśmy 5 razy w Darłowie, 7 razy w Kołobrzegu i 9 razy w Międzyzdrojach. Pobyt w pięknych i atrakcyjnych terenach nadmorskich ma dla dzieci z Zagłębia Miedziowego szczególne znaczenie, zwłaszcza zdrowotne. Spotykamy się z dużą gościnnością i miłym przyjęciem. Sprawia to na pewno aktywna i znana w śród społeczeństwa zachodniopomorskiego działalność Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, a zwłaszcza podejmowane przedsięwzięcia na rzecz pomocy rodzinom.

Jesteśmy bardzo wdzięczni, że w dniu 27 lipca odwiedził naszą kolonię w Międzyzdrojach pan Zygmunt Pyszkowski, wieloletni i niezwykle zasłużony dla TPD prezes Zarządu Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego TPD i wiceprezes Zarządu Głównego TPD. Ta niecodzienna

wizyta była dla nas wielkim przeżyciem, tym bardziej przypadającą w czasie obchodów 75-lecia TPD na Dolnym Śląsku. Dzieci i kadra serdecznie dziękują za wspaniałe upominki i miłe spotkanie zakończone kręgiem przyjaźni. Dodam, że w roku 2014 pan Prezes Pyszkowski spotkał się z naszą kolonią podczas wycieczki do Szczecina na Wałach Chrobrego.

Przy okazji bardzo serdecznie dziękuję panu Prezesowi Pyszkowskiemu i panu Michałowi Pomianowskiemu, radcy prawnemu TPD, za porady i pomoc prawną udzieloną naszemu Oddziałowi Miejskiemu TPD w Legnicy.

Dzięki przyjacielskim kontaktom możemy być czytelnikami Waszego pisma „Wśród nas”, którego Redakcję i czytelników serdecznie pozdrawiam.

*Kazimierz Pleśniak,
Prezes Dolnośląskiego Oddziału Regionalnego TPD,
Prezes Oddziału Okręgowego TPD w Legnicy,
Członek Zarządu Głównego TPD*

Placówki TPD w gminie Trzebiatów

Pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, w gminie Trzebiatów funkcjonuje 7 Placówek Wsparcia Dziennego. Działamy w: Sadlnie, Robach, Trzebuszu, Włodarce, Mirosławicach, Chomętowie oraz Osiedlu Jaromin. Wychowankowie wraz z rodzicami i wychowawcami Placówek Wsparcia Dziennego postanowili podziękować w sposób artystyczny panu Burmistrzowi Józefowi Domańskiemu.

Dziękujemy za przychylność, życzliwość, możliwość korzystania z Placówek, za wspaniałą współpracę i wsparcie we wszystkich działaniach, a szczególnie tych mających na celu dobro dzieci. Jednocześnie życzymy zdrowia, odwagi i energii do podejmowania nowych wyzwań oraz nie gasnącego zapału i wytrwałości do ich realizacji.

Dziękujemy

*Agnieszka Szkarapata,
ŚOW TPD we Włodarce*

Zachodniopomorskie 75 lat w służbie dziecku

Fot. Archiwum

Zygmunt Pyszkowski - prezes Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie, wice-prezes Zarządu Głównego TPD w Warszawie.

Ubiegły rok dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w całym kraju przebiegał pod hasłem 100-lecia istnienia. Odbływały się liczne uroczystości i konferencje. Wszystkie oddziały terenowe chwaliły się swoimi osiągnięciami. Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci to jedno z najprężniej działających jednostek w skali kraju, a rok 2020 jest dla nas kolejnym ważnym, jubileuszowym czasem. 23. września 1945 r. wszystko się zaczęło, także w tym roku obchodzimy 75-lecie działalności TPD na ziemiach Pomorza Zachodniego.

Szczecińskie Środowiskowe Ogniska Wychowawcze, bezpieczna przystań w dużym mieście.

Środowiskowe Ogniska Wychowawcze to jedna z podstawowych i najistotniejszych form realizacji zadań Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Już od początku swojej działalności towarzystwo przystąpiło do organizowania opieki i wychowania dzieci, w ich czasie wolnym, poprzez Placówki Wsparcia Dziennego, które nosiły różne nazwy: ognisko, świetlica i klub. Pierwsze ogniska zostały uruchomione w 1923 r. W książce "Społeczne wychowanie dziecka robotniczego w Polsce" (1919–1928) przedstawione zostały zadania ognisk: "Ich celem jest danie dzieciom pomocy w odrabianiu lekcji i zapewnienie im należytej opieki poza szkołą, przede wszystkim zaś wywieranie na nie wpływu w kierunku ich uspołeczniania". W programie wychowawczym ognisk, świetlic i klubów realizowane były wartości ogólnie akceptowane przez społeczeństwo. Akcent położony był

między innymi na kształtowanie szacunku dla pracy fizycznej i umysłowej, do ludzi którzy ją wykonują, wyrabianie umiejętności współdziałania, kształtowanie koleżeńskości i godności osobistej, ofiarności, a także umiejętności podporządkowania interesów jednostkowych dla dobra ogółu. Na przestrzeni lat doskonalila się działalność ognisk, świetlic i klubów. Zmieniał się zakres i czas ich pracy. Różnie, w zależności od konkretnych warunków, potrzeb i możliwości, rozkładały się akcenty w kierunkach i formach działalności. Zwiększała się i malała ich liczba. Jednak sama ich istota pozostała do dziś taka sama. Placówki te wspierają i uzupełniają funkcję opiekuńczo-wychowawczą rodziny i szkoły, nastawiają się na kompensację braków i stymulację rozwoju dziecka, głównie wymagającego szczególnej pomocy. Zawsze kładziony jest akcent na wychowanie uspołeczniające. Działalność środowiskowa od powstania TPD wrosła w tradycję i misję niesienia pomocy dziecku.

Po transformacji ustrojowej Polski lat 90. XX w. misja ta nie straciła na aktualności. W dalszym ciągu była duża liczba rodzin potrzebujących pomocy, zwłaszcza wielodzietnych, niepełnych, dotkniętych bezrobociem, niewydolnych wychowawczo i będących w kryzysie. Dzieci z tych rodzin nie miały równego startu. Dlatego też od początku lat 90. XX w. ponownie zaczęła być wdrażana idea lat międzywojennych „dziadka” Lisieckiego tworzenia Placówek zapewniających pomoc, zarówno dziecku, jak i rodzinie. Zaczęto powoływać również w naszym województwie Środowiskowe Ogniska Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Z racji przejścia TPD na samofinansowanie, rozwój tych Placówek na początku lat 90. XX w. był niewielki, choć znaczący dla dalszego rozwoju. Od 1997 r. Ogniska nabrały nowego kształtu, wykorzystując przez ówczesny Zarząd Wojewódzki TPD ustawę o systemie oświaty umożliwiającą rejestrowanie niepublicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych, co dało możliwość dofinansowania ich działalności z budżetu oświaty i samorządów. Obecnie tylko na terenie miasta Szczecin funkcjonuje 8 Placówek Wsparcia Dziennego TPD, które rozmieszczone są zarówno w centrum jak i w odleglejszych dzielnicach naszego miasta, tak aby korzystać z nich mogły dzieci zamieszkujące niemalże każdy zakątek Szczecina. Nasze Placówki znajdują się w

dzielnicach: Śródmieście, Nowe Miasto, Pomorzany, Osiedle Słoneczne, Osiedle Kasztanowe, Podjuchy i Gołęcino. Zapewniamy w nich opiekę dla ok. 300 dzieci i młodzieży. Działamy także w gminach i powiatach należących do dawnego Województwa Szczecińskiego. Łącznie posiadamy 120 takich Placówek, które zapewniają wsparcie dla ok. 1500 dzieci i młodzieży. Docieramy do najmniejszych wiosek, tak aby każde dziecko miało równe szanse na rozwój. W ramach swojej działalności tworzymy przede wszystkim przyjazne młodemu człowiekowi środowisko. Zapewniamy zajęcia edukacyjne mające na celu wyrównywanie braków edukacyjnych. Przy współpracy ze szkołą Tańca "Danceclub" we wszystkich Placówkach od czterech lat odbywają się zajęcia taneczne. Wśród naszych wychowanków wzbudzamy pasję organizując zajęcia modelarskie, plastyczne, a także, dzięki Fundacji Kulczyk, warsztaty kulinarne. W ramach wypoczynku letniego budzimy w naszych podopiecznych ducha odkrywcy podczas organizowanych przez nas wycieczek krajoznawczych. Nasi wychowankowie mają także możliwość uczestniczenia w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie miasta. Mając szeroką wiedzę na temat rozwoju dziecka i jego potrzeb już od najwcześniejszych lat życia Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie od wielu lat prowadzi na swoim terenie Przedszkola i Oddziały Przedszkolne. Obecnie jest ich 24, w tym jedno dla dzieci specjalnej troski. Przedszkola i Oddziały Przedszkolne powstają najczęściej na terenach, gdzie dostęp do tego typu placówek jest utrudniony, czyli na terenach wiejskich. W tym roku szkolnym planujemy otwarcie kolejnej placówki w Gostyniu. W naszej trosce o los dziecka nie zapominamy o najmłodszych, dla nich uruchamiamy obecnie 2 żłobki: w Stargardzie oraz Suchaniu. Prowadzimy również wypożyczalnię sprzętu dla niemowląt.

Pedagog rodzinny, brakujące ogniwo w pracy na rzecz dziecka.

Dzięki ogromnemu, bo już stułtietniemu, doświadczeniu w pracy na rzecz dziecka wiemy, że aby skutecznie służyć mu pomocą należy swoją działalność rozszerzyć i wyjść poza ramy Ognisk, dotrzeć do rodzin i objąć je kompleksowym wsparciem. Dopiero takie wsparcie daje wymierne rezultaty. Dlatego też Zachodniopomorski Oddział Regionalny TPD, z prezesem Zygmuntem Pyszkowskim na czele, w roku 2017

wdrożył w życie nowatorski na skalę kraju Projekt pod hasłem "Droga do domu". Powołując tym samym do życia funkcję Pedagoga Rodzinnego, którego zadaniem jest praca z dzieckiem i jego rodziną, a kluczowym celem zapobieżenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej bądź instytucjonalnej, a także, jeśli już dziecko w niej przebywa, pomoc w powrocie do rodziny biologicznej. Miejscem realizacji Projektu były miasta: Szczecin oraz Koszalin. 14 Pedagogów Rodzinnych w oparciu o Placówki Wsparcia Dziennego objęło swym wsparciem 250 rodzin. Sukces Projektu przyczynił się do realizacji kolejnych. W styczniu 2020 r. zakończył się drugi Projekt "Dziecko w Domu - należne miejsce". Miejscem wykonywania zadania były Placówki w: Łobzie, Ognicy, Bytowie, Błotnie, Kępnie, Kozach, Białej, Lutkowie, Dolicach, Ciemniku, Storkowie, Ściennem, Szadzku, Odargowie, Maszewie, Darżu, Bielicach, Mirosławcach, Sadlnie, Robach, Świnoujściu (3 Placówki), Chomętowie, Kłodkowie, Jarominie, Trzebuszu, Stargardzie (3 Placówki), Policach, Małkocinie, Golinie, Koszewie, Witkowie, Strzyżnie, Krąpielu, Trzebiatowie, Ulikowie, Grabowie, Żarowie, Lubowie, Poczerninie, Lipku, Starych Brynkach, Gryfinie (2 Placówki), Nowym Warpnie, Golczewie, Gardnie, Drzeninie, Sobiemyślu oraz Dzwonowie. Do Projektu zaangażowano 23 Pedagogów Rodzinnych działających w 56 Placówkach Wsparcia Dziennego TPD. Tym razem objęto wsparciem 348 rodzin. Obecnie realizowany jest kolejny Projekt "Nie ma jak w Domu", na którego efekty musimy poczekać 2 lata.

75 lat za nami, a przed nami? Kolejne wyzwania, ustawiczny rozwój, nowe przedsięwzięcia, tak aby nadążać za potrzebami dzieci i aby zawsze stać na straży ich dobra. Stawiamy na zdrową rodzinę, bo doskonale wiemy, że tylko w takiej dziecko ma szansę na szczęśliwe dzieciństwo. To nasze motto na następne lata działalności.

www.tpd.szczecin.pl
PODARUJ 1% PODATKU
KRS 0000133561

Zakończenie roku szkolnego

W Placówce Wsparcia Dziennego TPD w Kartlewie, wychowawcy Agata i Aneta wraz z Radą Sołecką i sołtysem, zorganizowali dla dzieci "Zakończenie roku szkolnego". W tym dniu rodzice wraz z dziećmi przybyli na stadion. Zarówno na jednych jak i na drugich czekała pieczona kiełbaska lub kaszanka, ale nie tylko. Były również aktywne gry i zabawy. Współzawodniczyliśmy w przeciąganiu liny oraz konkursach związanych z latem i wakacjami. Wszystkie dzieci uczestniczące w konkursach otrzymały skromne

upominki. W ogólnej klasyfikacji zwyciężyła Oliwia Bogusza. Jeszcze raz gratulujemy wszystkim zwycięzcom. Zabawa była przednia. Każdy uczestnik mógł skosztować: lodów, waty cukrowej oraz popcornu. Zabawy przy muzyce, tańce i rozbijanie piniaty dały dzieciom dużo frajdy, a na ich twarzach zagościł uśmiech. Czyli organizatorom udało się osiągnąć założony cel - dziecięcą radość. Wszystkim Wam dziękujemy za przybycie na dzień "Zakończenia roku szkolnego".

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeszpospolita Polska Pomorskie Zachodnie Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Agata Musioł, Aneta Major, PWD TPD Kartlewo, gm. Przybiernów

Wakacje w ŚOW TPD Czarnogłowy

Minęła połowa wakacji. Nie było czasu na nudę. Powstały małe "arcydzieła": lekkie jak piórko letnie lampiony, odstresowujące gniotki z kolorowych baloników, rysunki na asfalcie, obrazki malowane farbami i zrobione z nici. Zabawy i gry na świeżym powietrzu, a także spacerzy nad pobliskie jezioro, sprawiły nam dużo radości. Największą atrakcją okazała się wycieczka rowerowa do miejscowości Buk. Zwiedzaliśmy tam otoczenie pięknego pałacu, będącego obecnie filią Książnicy Pomorskiej ze Szczecina.

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 1%

www.tpd.szczecin.pl

Wakacje w mieście

Czas pandemii to okres szczególny. Przy zachowaniu wymaganych środków ostrożności oraz przestrzeganiu wszelkich zasad higienicznych, Placówka nasza prowadzi swą statutową działalność nie zwalniając tempa. W wakacje dzieci nie powinny się nudzić i dlatego odwiedzamy w tym czasie różne ciekawe miejsca. Uczęszczamy na pływalnię do SP nr 5, gdyż upały dają się nam bardzo we znaki. W drodze powrotnej nie omieszkamy skosztować smacznych lodów, które stały się już naszą tradycją. W innych dniach odwiedzamy Skate Park zabierając ze sobą rowery, hulajnogi, łyżwo oraz deskorolki. Popisowe jazdy na hulajnogach to nasza specjalność. Ślady na kolanach oraz łokciach świadczą o tym, że musimy jeszcze trochę poćwiczyć szczególnie jazdę na desko i łyżworolkach. Wakacje to czas, kiedy nie sposób się nudzić.

#GaszynChallenge

Pracownicy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci z Gminy Trzebiatów wzięli udział w akcji #GaszynChallenge. Jest to akcja charytatywna, którą zapoczątkowali strażacy. W ramach wyzwania nominowani muszą wykonać 10 pompek lub 10 przysiadów. Jeżeli to zrobią, wpłacają minimum 5 zł w ramach zbiórki na rzecz chorego dziecka, prowadzonej przez platformę siepomaga.pl. Jeżeli im się nie uda, lub się poddadzą, muszą wpłacić minimum 10 zł na konto jakiegokolwiek innego dziecka. Osoby nominowane mają 48 godzin na wykonanie ćwiczenia i mogą nominować kolejne 3 osoby. Dziękujemy Placówce z Osiedla Jaromin za nominację.

Mirosław Dobrzański, Ewa Predko, ŚOW TPD Stargard, ul. M. Konopnickiej 1

Agnieszka Szkarapata, ŚOW TPD we Włodarce

Beata Lemańska, Danuta Kazimierzczuk, PWD TPD Czarnogłowy, gm. Przybiernów

Placówka prowadzona w ramach projektu „Nie ma jak w domu” realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPZP.07.06.00.

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeszpospolita Polska Pomorskie Zachodnie Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Podwodny świat przedszkolaków

Dzieci z Przedszkola Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Chwarstnicy poznały niektórych mieszkańców podmorskich głębin. Inspiracją do zajęć był Światowy Dzień Oceanów, który przypada 8 czerwca. Kolorowe ilustracje oraz filmy zachęcały dzieci do spontanicznych wypowiedzi, a także wzbudzały w nich zaciekawienie i chęć poznania nowego, nieznanego, podwodnego świata.

Dzieci wykonały wiele ciekawych prac plastycznych, w których przedstawiły wybranych mieszkańców mórz i oceanów. Powstały bardzo ciekawe prace, m.in. przedszkolaki wykonały "Ocean w słoiku", akwariom w słoiku.

Jolanta Szymczak, Marta Bus i Marta Zerek
Przedszkole TPD w Chwarstnicy

Wakacje w ŚOW Sulino

Lipiec upłynął nam zdecydowanie za szybko, ale za to bardzo przyjemnie. Mnóstwo czasu spędzaliśmy na dworze, grając i bawiąc się w różne zabawy. Odbiliśmy też kilka spacerów z lodami. Najbardziej spodobały nam się wyjścia nad wodospad.

Placówka prowadzona w ramach Projektu "Nie ma jak w DOMU" realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPZP.07.06.00.

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeczpospolita Polska Pomocze Zachodnie Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny
Dagmara Miłek,
PWD TPD Sulino, gm. Marianowo

Wakacje Sokolniki

Każdy wie, że ruch to zdrowie. Można jeździć rowerem, można chodzić na spacer, ale można też ... grać w gry zespołowe! I tak oto w tym tygodniu w Placówce Wsparcia Dziennego TPD w Sokolnikach odbyły się mini rozgrywki w "Dwa ognie", czyli popularnego "Zbijaka". Zabawa była przednia! 3 dni śmiechu, skupienia, ach ta wola walki i wybór drużyn. Niezapomniane chwile :) Nie obyło się też bez kontuzji, ale na szczęście żadne z dzieci nie ucierpiało, a ja ledwo zeszedłem z boiska.

Judyta Bartosiak,
ŚOW TPD Sokolniki

Festyn Rodzinny w Czarnogłowach

W dniu 13 sierpnia 2020 r. w ŚOW TPD w Czarnogłowach odbył się Festyn Rodzinny. Były liczne konkursy z nagrodami oraz wspólne malowanie wakacyjnego plakatu. Żeby nie zbrakło sił do kolejnych konkurencji, dzięki sponsorom, dzieci i ich rodzice z apetytem zjadali kielbaski z grilla. Na wszystkich czekał również słodki poczęstunek. Na zakończenie Festynu wszyscy uczestnicy otrzymali drobne upominki. Rozstaliśmy się w dobrych humorach.

Beata Lemańska, Danuta Kazimierzuk,
PWD TPD Czarnogłowy, gm. Przybiernów

Placówka prowadzona w ramach projektu „Nie ma jak w domu” realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPZP.07.06.00.

Fundusze Europejskie Program Regionalny Rzeczpospolita Polska Pomocze Zachodnie Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

www.tpd.szczecin.pl

PODARUJ 1% PODATKU

KRS 0000133561

Działalność Zachodniopomorskiego TPD na rzecz dzieci niepełnosprawnych

ciąg dalszy ze str. 1.

utworzeniu Koła Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski TPD w Szczecinie, do którego należeli między innymi prof. Antoni Zieliński, Teresa Jaszczerska, Łucja Żmuda oraz Barbara Jaskierska.

Zgodnie z założeniem Koło postawiło sobie za cel inicjowanie wszelkiej działalności związanej z przywracaniem do współżycia społecznego dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo, a także ich rehabilitacji, wychowania, nauki, przygotowania do życia i pracy, udziału w życiu kulturalnym oraz wypoczynku. Powstała też konieczność stworzenia właściwej osłony socjalnej dla dziecka niepełnosprawnego i jego rodziny. W tym okresie do realizacji wyżej wymienionych celów nie były przygotowane ani służby państwowe, ani społeczne. Rodzice niepełnosprawnych dzieci pozostawali najczęściej osamotnieni w zmaganiach ze swym trudnym problemem.

Kiedy w Szczecinie grupa rodziców dzieci upośledzonych umysłowo postanowiła się zrzęczyć, nawet nie przypuszczała, że aż tak wiele spraw uda się zrealizować wspólnym wysiłkiem. **Ich działanie stało się wzorem i początkiem rozwoju ruchów samopomocowych rodziców mających dzieci z inną niepełnosprawnością oraz dzieci chorych.** A przecież w momencie powstania Koła istniały tylko szkoły dla dzieci lekko upośledzonych i dwa zakłady zamknięte dla znacznie i głęboko upośledzonych. Natomiast cała reszta dzieci i młodzieży była "niczyja". Nie zajmowała się nimi już oświata, a jeszcze nie zajmowała się opieka społeczna.

Zawiązanie Koła obudziło nadzieje i aktywność rodziców, co uwidoczniło się w szybkim wzroście liczby członków, która w 1964 r. wynosiła 25 osób, w 1974 r. już 227, a w 1987 r. aż 380 osób. Liczba dzieci zarejestrowanych również podobnie wzrosła, pod koniec 1974 r. wynosiła 240 dzieci.

Dzięki staraniom Komitetu Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski przy ZG TPD oraz aktywności kół terenowych, Ministerstwo Oświaty zaczęło zezwalać na tworzenie eksperymentalnych klas i szkół życia. Następnie je zalecało, aż wreszcie wydało formalną instrukcję zobowiązującą terenowe władze oświatowe do ich

organizowania. W Szczecinie pierwsze klasy życia przy zwykłych szkołach specjalnych udało się zorganizować dzięki zaangażowaniu władz Koła i jego członków już w 1966 r. Powstały klasy: po jednej w szkołach przy ul. Wawrzyniaka i ul. Jagiellońskiej, dwie w szkole przy ul. Strzałowskiej, a w 1967 r. jeszcze jedna klasa w Zdrojach. W roku 1968 Szkoła Podstawowa Specjalna nr 15 przy ul. Strzałowskiej została przeznaczona na szkołę życia i w ciągu paru lat przekształciła się w nią. Jednocześnie uległy likwidacji pojedyncze klasy w pozostałych szkołach specjalnych. W tym czasie również podobnie został przeorganizowany Państwowy Zakład Wychowawczy w Tanowie z internatem, głównie dla dzieci z terenu województwa. W latach następnych powstały kolejne dwa takie zakłady. Sukcesem Koła było wyjednanie decyzji władz oświatowych o przeznaczeniu od 1971 r. Przedszkola nr 21 w Szczecinie na Przedszkole Specjalne dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Oprócz szkół życia i przedszkola, w celu jeszcze lepszego usamodzielnienia życiowego i uspołecznienia dzieci specjalnej troski, Koło od 1965 r. zaczęło organizować wypoczynek letni. Najpierw półkolonie zorganizowano w przedszkolu na Głębokim w Szczecinie dla trzydziściorga dzieci, a następnie w przedszkolu przy al. Wojska Polskiego.

W 1969 r. Koło wysłało po raz pierwszy dziesięcioro dzieci na kolonie do Bartoszyca w województwie wrocławskim. Od 1970 r. Koło zaczęło organizować własne kolonie. Pierwsze w Tanowie dla 41 dzieci, a od 1973 r. także w Zajezierzu. Oprócz dzieci członków Koła na kolonie pojechały również dzieci z PZW będące sierotami naturalnymi lub społecznymi. Ciekawą formą były organizowane na pół roku przed rozpoczęciem turnusu, zajęcia przysposabiające do udziału w koloniach. Zajęcia te odbywały się co miesiąc w siedzibie SP 38. Od 1973 r. zaczęto organizować zimowiska.

Ponadto Koło nie ustawało w wysiłkach, aby pomóc dzieciom, które nie mogły brać udziału w kształceniu w szkołach życia, gdyż pozostawały w domach z powodu schorzeń złożonych. Takich dzieci w ewidencji Koła było około czterdziścioro. Eksperymentalnie zorganizowano dla pojedynczych dzieci zajęcia indywidualne w

domach. Pomyślne wyniki zachęciły Zarząd Koła do rozwinięcia szerszej działalności w tym zakresie. Podpisano porozumienie z Wydziałem Pedagogicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Liceum Pielęgniarskim. Te zabiegi nie dały jednak spodziewanych efektów. Dlatego Koło własnymi siłami przystąpiło do zorganizowania kursów przysposobienia do wykonywania zawodu. Pierwsze takie kursy odbyły się już w 1971 r., które były powtarzane w latach następnych. Na kurs uczęszczało średnio ok. 40 osób. Dzięki życzliwości spółdzielczości inwalidzkiej w 1971 r. udało się umieścić w zakładzie pracy chronionej Spółdzielni "Tęcza" pierwszych ośmiu uczestników tego kursu. W roku następnym aż 48 osób. Niestety liczba miejsc pracy chronionej nie zwiększała się równoległe do coraz liczniejszych roczników absolwentów szkół życia. Podjęte przez Zarząd Koła próby stworzenia brygad pracy chronionej w przemyśle państwowym nie przyniosły pozytywnych rezultatów.

Istotnym przełomem w działalności Koła było uruchomienie w 1979 r. przez prof. Antoniego Zielińskiego, w części swojego budynku mieszkalnego na "Głębokim", Środowiskowego Domu Samopomocowego "Szczecin-Głębokie". Placówka ta, w 1984 r. przekształcona została w Warsztat Pracy Chronionej, zatrudniający początkowo dziewięciu inwalidów upośledzonych umysłowo pod opieką mgr pedagogiki specjalnej Krzysztofa Parchimowicza. W 1986 r. Warsztat powiększony został o sąsiednią posesję przy ul. Orzechowej 1. Wysiłkiem członków Koła w ciągu 2 lat wybudowano pawilon. W roku 1989 przeniesiono do nowo wybudowanego obiektu Warsztat Pracy Chronionej, zwiększając tym samym zatrudnienie. W Warsztacie wykonywano skrzynki lęgowe dla ptaków oraz schrony dla nietoperzy na zamówienie Lasów Państwowych i Komunalnych, Parków Narodowych i Służb Ochrony Wybrzeża. W 1988 r. Warsztat wykonał aż 15905 skrzynki i był samowystarczalny finansowo.

W 1983 r. działający przy Zarządzie Głównym TPD Krajowy Komitet Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski uległ likwidacji i powstał przy ZG TPD Krajowy Komitet na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

Działalność Zachodniopomorskiego TPD na rzecz dzieci niepełnosprawnych

Z czasem powstały również inne Komitety jak: Dzieci na Diecie Bezglutenowej, Dzieci Chorych na Cukrzycę, Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo.

W dniu 6 stycznia 1984 r. prof. A. Zieliński, który przewodniczył Kołu od jego powstania, zrzekł się tej funkcji z uwagi na wybór do władz Krajowych Komitetu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym oraz Prezydium ZW TPD w Szczecinie. Funkcję przewodniczącej powierzono Barbarze Jaskierskiej, która pełni ją do dziś. Od tego czasu rozpoczął się okres pozyskiwania bazy lokalowej i rozszerzanie działalności w oparciu o stałe formy prowadzone bezpośrednio przez Zarząd Koła.

W wynajętym lokalu przy ul. M. Curie-Skłodowskiej 7, uruchomiono w 1984 r. Ośrodek Pobytu i Rehabilitacji dla Młodzieży powyżej 18. roku życia. Dzięki tej inicjatywie młodzież mogła być rehabilitowana, a rodzice podjąć pracę zarobkową w czasie, gdy ich dzieci przebywały w ośrodku. Od 1985 r. dzieci i młodzieży z głębszym upośledzeniem zaczęły uczestniczyć w zajęciach pływackich i innych dyscyplinach sportowych, a nawet brały udział w Wojewódzkich Olimpiadach Sportowych. Zaczęto regularnie prowadzić następujące zajęcia: w Poradni Usprawienia Leczniczego przy ul. Św. Wojciecha rozpoczęły się zajęcia usprawniania ruchowego, ćwiczenia logopedyczne były prowadzone w DK "Wspólny Dom", terapia muzyczna w SP nr 27, organizowano również turnusy rehabilitacyjne. Powstały też samodzielne Koła w Stargardzie Szczecińskim i w Pyrzycach.

W 1989 r. Koło szczecińskie powołało i prowadziło samodzielnie Ośrodek Rehabilitacyjny dla dzieci i młodzieży w wieku 7-21 lat, które nie kwalifikowały się do żadnych proponowanych systemowo placówek, a więc pozostawały w domu, nie realizowały obowiązku szkolnego i nie były rehabilitowane. W 1991 r. Koło usamodzielniało się i uzyskało osobowość prawną, w dalszym ciągu prowadzi różnorodne formy pomocy dzieciom upośledzonym i ich rodzinom, w ramach Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną.

W TPD wciąż poszukiwano nowych możliwości przychodzenia z pomocą

dzieciom „sprawnym inaczej”. Na przykład w październiku 1982 r. z inicjatywy lekarza reumatolog dr Alicji Bodych powołano Koło Dzieci Chorych na Gościec Przewlekłe Postępujący. W pierwszym okresie działalność Koła ograniczała się do zdobywania leków (Voltaren, Feloran itp.) oraz trudno dostępnej żywności, gdyż był to okres obowiązywania kartek żywnościowych. Pierwszą przewodniczącą została Małgorzata Koczalska. Po dwóch latach funkcję tę przejęła Agnieszka Jegieluk i pełni ją do dziś. Przez cały okres działalności duszpasterzem i honorowym członkiem Koła był ks. Marek Kałamarz, który czynnie uczestniczy w życiu Koła oraz wspomagał je nie tylko duchowo, ale organizacyjnie i finansowo. W roku 1985, kiedy członkowie Koła nabrali do siebie zaufania, a także „zaakceptowali” nieuleczalną chorobę reumatyczną swoich dzieci, zorganizowano pierwszy wyjazd 47 osób do Warszawy, do Instytutu Reumatologii, celem konsultacji piętnaściora najbardziej chorych dzieci. Był to wyjazd ważny nie tylko z punktu widzenia medycznego, ale również poznawczego i wypoczynkowego, ponieważ dzieci ze względu na swoją chorobę nie mogły uczestniczyć w zorganizowanych formach wypoczynku (kolonie, obozy, wczasy rodzinne). Z czasem wspólne wyjazdy rodzinne, członków i sympatyków Koła na różne wycieczki, także zagraniczne, wyprawy nad morze, pielgrzymki, stały się jedną z ważnych form pracy Koła.

Tradycją stało się organizowanie corocznego Balu Charytatywnego, z dochołu którego zakupowano wózki inwalidzkie, w tym elektryczne, sprzęt rehabilitacyjny, opłacano bądź dofinansowywano wycieczki oraz sanatoria dla dzieci. Dużą pomoc do dzisiaj Koło otrzymuje od zakładów pracy, z sądu, który przekazuje nawiązki sądowe (finansowe) oraz od osób prywatnych.

Niemal równolegle, w 1983 r., rozpoczęło działalność Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Ruchowo TPD. Pierwszym przewodniczącym została znana działaczka Koła Dzieci Specjalnej Troski Wanda Butrymowicz, a następnie Zdzisława Marsula. Koło zajmowało się między innymi rehabilitacją dzieci, pozyskiwaniem sprzętu ortopedycznego, dążeniem do likwidacji barier architektonicznych. Ponadto dzieciom niepełnosprawnym ruchowo (leżącym), ale sprawnym intelektualnie, załatwiano indywidualne nauczanie w domu. Koło podejmowało również działania mające na celu propagowanie tolerancji dla dzieci niepełnosprawnych, by mogły odnaleźć się wśród sprawnych rówieśników, uczęszczając z nimi razem do szkoły. Koło w swojej działalności w ramach TPD dotrwało do 1994 r., kiedy to uzyskało osobowość prawną. Obecnie funkcjonuje jako Ośrodek Rehabilitacji Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Ruchowo "Tęcza" w Szczecinie, którego przewodniczącym jest Alicja Zolotuch.

Oprócz kół zrzeszających rodziców dzieci z niepełnosprawnością, powstało Koło Pomocy Dzieciom na Diecie Bezglutenowej, którego działaczem był Andrzej Wyszkowski. Okazało się, że grupa dzieci z zespołem złego wchłaniania (głównie z nietolerancją glutenu zawartego w zbożu) jest drugą pod względem liczebności grupą po upośledzonych umysłowo. Rodzice połączyli swe wysiłki w poszukiwaniu ratunku dla swych ciężko chorych dzieci. Ich wspomnienia dowodzą, że Służba Zdrowia w tym okresie nie rozpoznała tej choroby i nie była przygotowana do leczenia, a nawet w instytucjach odpowiedzialnych za to panował brak zrozumienia. Brak żywności bezglutenowej zagrażał zdrowiu i życiu tych dzieci, stąd najważniejszym zadaniem Koła było jej zdobywanie. Skala problemu była duża. Tylko w Kole szczecińskim w 1989 r. było 356 członków. Podobnie w innych Kołach działających w miastach powiatowych województwa.

W początkowym okresie jedynym realnym ratunkiem była pomoc zagraniczna. Działacze Koła doskonale zdawali sobie sprawę, że to nie załatwi problemu, stąd domagali się, aby uruchomiono krajową produkcję żywności bezglutenowej. Dzięki zbiorowym wysiłkom kół w kraju, w tym szczecińskiego, udało się uruchomić w Gdańskich Zakładach Spożywczych, produkcję sproszkowanej mieszanki bezglutenowej. Koło zajęło się organizacją wysyłki żywności na zamówione potrzeby członków. Ze względu na wymóg korzystania przez dzieci z żywienia bezglutenowego niedostępne były przedszkola, obiady w szkole, a także kolonie. Koło zaczęło organizować kolonie zdrowotne i wczasy rodzinne, które stały się platformą wymiany doświadczeń między rodzicami. Z czasem pomoc dzieciom i rodzicom przejęła Fundacja Pomocy Osobom na Diecie Bezglutenowej "Przekreślony Kłos", której udziałowcem został ZG TPD. Żywność bezglutenowa zaczęła pojawiać się w coraz większej liczbie na specjalnych stoiskach w sklepach. Z czasem Koło przestało działać, ale niemal natychmiast w 1998 r. z inicjatywy Pomorskiej Akademii Medycznej powstało Koło Dzieci Chorych na Fenylketonurię. Do wyróżniających działaczy Koła należą B. Łukaszewska, Z. Andrzejewski.

Działalność Zachodniopomorskiego TPD na rzecz dzieci niepełnosprawnych

W 1986 r. z inicjatywy Prezesa ZW PSD Bolesława Prędkiego i Grzegorza Wołyńskiego powstało Koło Pomocy Dzieciom z Cukrzycą TPD. Pierwszym przewodniczącym została Ewa Niderle. Od 1988 r. funkcję przewodniczącego przejęła Maria Prędką pełniąc ją do dzisiaj. Koło w latach 80. zajęło się nie tylko niesieniem pomocy, ale ratownictwem dzieci chorych na cukrzycę. Sytuacja ich była dramatyczna. Często cztery razy dziennie musiały otrzymywać insulinę, której permanentnie brakowało, tak jak i strzykawek, igieł, odpowiedniej żywności oraz odpowiedniej odzieży. Utrudniało to często normalne funkcjonowanie dziecka w życiu codziennym. Rodzice zorganizowani w Koło Samopomocowe prowadzili akcje profilaktyczne, rozpowszechniali wydawnictwa niezbędne przy leczeniu, organizowali kolonie zdrowotne, pogadanki, itp. Rozpoczęli walkę o lepszą insulinę oraz zaopatrzenie w indywidualne aparaty do pomiaru cukru. W latach 90. Koło, wraz z Kliniką PAM pod kierownictwem prof. Prochorow, prowadziło akcję obsługi przez dzieci i rodziców nowych aparatów do wstrzykiwania i pomiaru cukru (glukometrów). Od 2000 r. działacze Koła i rodzice zaczęli pozyskiwać indywidualne pompy insulinowe umożliwiające, zwłaszcza dzieciom, w miarę normalne funkcjonowanie wśród rówieśników, przy zachowaniu odpowiedniej diety. Lata następne to zbiórka funduszy na zakup kolejnych pomp dla dzieci. Tylko podczas jednej imprezy plenerowej w 2002 r. udało się zebrać środki na zakup 2 pomp dla dzieci. Dzięki staraniu działaczy powstała poradnia zajmująca się tylko dziećmi pod kierunkiem dr M. Walczaka, a prowadzona przez dr K. Wójcik. Co roku Koło organizuje turnusy rehabilitacyjno-wypoczynkowe w różnych ośrodkach w kraju wspólnie z Krajowym Komitetem Dzieci z Cukrzycą przy ZG TPD. Do tradycji weszły comiesięczne spotkania z rodzicami, na których prowadzone są szkolenia, wymiana doświadczeń rodziców, postępowania pedagogicznego z dzieckiem chorym, pokaz sprzętu, konkursy oraz prelekcje lekarzy.

Pod koniec 2007 r. na terenie województwa zachodniopomorskiego, w ramach TPD, działało 16 Kół Samopomocowych rodziców skupiających ponad tysiąc dzieci wymagających specjalnej troski.

Od 1994 r. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci prowadzi Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Myśliborzu dla dzieci upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym. Ośrodek prowadzi oddział przedszkolny, szkołę życia, gimnazjum oraz internat. Do Ośrodka uczęszcza 26 wychowanków. Ośrodek spotyka się z dużą życzliwością władz gminy oraz powiatu. Dyrektorem Ośrodka od jego powstania jest Piotr Rampala.

Podsumowanie

Minęło już prawie 70 lat działalności Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci na rzecz dzieci niepełnosprawnych. Początek dali działacze zajmujący się dziećmi z upośledzeniem umysłowym, dzieci zwłaszcza na początku skrywanych "przed światem", których los był w rozwiązaniach systemowych niedostrzegany przez władzę. Ruch ten przyczynił się do rozszerzenia działalności również na inne grupy dzieci niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych.

Działalność samopomocowa rodziców zrzeszonych w różnych Kołach spowodowała zrozumienie potrzeb "sprawnych inaczej", ale doprowadziła również do szeregu zmian ustawowych, osłon socjalnych, dostępności do nauki, wychowania i rehabilitacji.

Dzisiaj społeczeństwo w większości nie dziwi widok osoby na wózku inwalidzkim, czy uczestniczącej w festynach sportowo-

rekreacyjnych i integracyjnych. Działacze skupieni w Kołach TPD ujawnili i nagłośnili problemy dzieci specjalnej troski, ukazali społeczne znaczenie rozwiązywania tego problemu. Działacze nie tylko inicjowali i mobilizowali do działania instytucje odpowiedzialne za niesienie pomocy niepełnosprawnym, ale także sami podejmowali się wypracowania nowatorskich form w zakresie opieki i wychowania, nauki, rehabilitacji, pomocy rodzinie, włączania niepełnosprawnych w normalne życie społeczne i zawodowe oraz kształtowania wobec nich właściwych postaw społecznych. To dzięki nim pozyskano wielu sojuszników, ludzi nauki, oświaty, biznesu, organizacji, instytucji, zakładów pracy, środków masowego przekazu, władz samorządowych i państwowych. Dla rodziców zmagających się z losem dziecka potrzebującego, nie tylko rodzicielskiej pomocy, stali się nie zastąpionym sojusznikiem.

Ruch samopomocowy rodziców skupionych w Kołach TPD ma znaczący udział w uświadamianiu rodzicom, że dziecko "sprawne inaczej" może kochać i być kochane takie, jakim jest i może dać radość i szczęście.

Pomimo ogromnego wysiłku tysięcy działaczy skupionych w Kołach TPD, a także winnych Stowarzyszeniach, w dalszym ciągu rozwiązywanie wielu spraw spoczywa na "barkach" samych rodziców.

Zygmunt Pyszkowski,

wiceprezes ZG TPD w Wa-wie, prezes TPD ZOR w Szczecinie

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1%**

www.tpd.szczecin.pl

Dzień Kropki w Chwarstnicy

15 września, w Przedszkolu TPD w Chwarstnicy, obchodziliśmy Dzień Kropki. W tym dniu zorganizowaliśmy wiele ciekawych działań, które pomogły dzieciom odkryć talenty jakie w nich drzemią. Główną bohaterką tego dnia była oczywiście Kropka. Staraliśmy się wzbudzić w naszych podopiecznych kreatywność, pomysłowość i zachęcić do działania. Tego dnia wszystkie

przedszkolaki były przepięknie ubrane w ubranka z kropkami. I tutaj wielki ukłon w stronę Rodziców. Wasze dzieci wyglądały przepięknie. Dziękujemy bardzo za tak przemiłą współpracę. W ciągu całego dnia wszystko kręciło się wokół Kropki. Dzieci szukały w sali kropek, wykonywały wiele ciekawych zadań. Tworzyły piękne prace plastyczne, były prawdziwie twórcze i kreatywne.

Jolanta Szymczak, Marta Bus i Marta Zerek
Przedszkole TPD w Chwarstnicy

Wypoczynek dzieci i młodzieży w dobie pandemii

ciąg dalszy ze str. 1.

Wszystko to wprowadziło ogromny chaos w umysłach dzieci. Dlatego też tegoroczna organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży należała do zadań priorytetowych Towarzystwa. W związku z reżimem sanitarnym i wynikającymi obostrzeniami niemożliwe było zorganizowanie tradycyjnych kolonii letnich, z których co roku korzysta kilkuset podopiecznych PWD.

Dzięki ogromnemu wsparciu Urzędu Miasta Szczecin mogliśmy we wszystkich Placówkach zorganizować akcję letnią pod hasłem "Wypoczynek w miejscu zamieszkania". Z tej formy wypoczynku skorzystało ponad 300 dzieci ze Szczecina. Dzięki hojności władarzy program naszych "półkolonii" był niezmiernie bogaty. W tym roku postawiliśmy na edukację turystyczną organizując wiele ciekawych wycieczek krajoznawczych, między innymi

odwiedziliśmy: Kołobrzeg, Łukęcin, Świnoujście, a także Poznań, Toruń i Bydgoszcz.

We wszystkich Placówkach Zachodniopomorskiego Oddziału TPD odbywały się wakacyjne zajęcia, warsztaty, wyjazdy do ciekawych miejsc, pikniki oraz imprezy sportowe. Łącznie w naszym województwie z ofert skorzystało ok. 1500 dzieci i młodzieży.

Wierzę, że kolejna akcja letnia, tak inna i trudna z powodu pandemii, przyniosła wiele korzyści w umysłach i formie fizycznej naszych podopiecznych. Mam nadzieję, że pełni zapału i werwy powrócą do swoich obowiązków szkolnych. Życzę wszystkim dzieciom i młodzieży samych sukcesów w nowym roku szkolnym, a ich rodzicom wytrwałości, cierpliwości i wiary w swoje pociechy, której tak często nam wszystkim brakuje.

Zygmunt Pyszkowski,
prezes TPD ZOR w Szczecinie

Pożegnania nadszedł czas

Czerwiec to najweselszy miesiąc roku dla wszystkich dzieci. Z niecierpliwością czekamy na upragnione wakacje. To miesiąc, w którym starszaki żegnają się ze swoim przedszkolem. "Ktoś mądry powiedział kiedyś, że życie składa się z powitań i pożegnań." To zdanie możemy przetoczyć dzisiaj, kiedy nadszedł czas pożegnania. Pożegnania w nietypowej sytuacji, w okresie pandemii, wyglądało inaczej. Przyjaźnie, które narodziły się w przedszkolu, to cenny skarb, który dzieci ze sobą zabiorą. To czego się nauczyły w przedszkolu, to pierwszy багаż doświadczeń, pierwsze zabawy z rówieśnikami, pierwsza książka, pierwsza ocena ich pracy. To niezatarte wspomnienia ich dzieciństwa, ważne, a może nawet najważniejsze. Najtrudniejszym okresem był czas pandemii, kiedy nie mogliśmy być razem, ale daliśmy radę. Byliśmy bardzo aktywni, pracując zdalnie. Podobno "Wszystko dobre, co dobrze się kończy." Dlatego warto jest uczcić zakończenie dobrego, ale i pełnego pracy roku szkolnego. Ten wspólny rok minął nam bardzo szybko. Było wiele zabaw i nauki, było mnóstwo wspaniałych chwil. Przedszkole stało się dla dzieci drugim domem. Mamy nadzieję, że wszyscy będziemy wspominać te wspólne miesiące z uśmiechem na twarzy.

Jolanta Szymczak, Marta Bus i Marta Zerek
Przedszkole TPD w Chwarstnicy

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 1%

www.tpd.szczecin.pl

„Zielone szaleństwa” w Świnoujściu

Lato to doskonała pora, aby delektować się smakiem świeżych owoców i warzyw. Podopieczni Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Nr 2 TPD w Świnoujściu doskonale wiedzą, że są one bogatym źródłem witamin, błonnika, cennych mikroelementów i soli mineralnych – czyli składników, których nie powinno zabraknąć w zdrowej diecie. W trakcie zajęć kulinarnych, regularnie realizowanych w Placówce, przygotowaliśmy kolorowe i smaczne sałatki, a z pozostałych nam ogórków kiszonki. Zajęcia poprzedzone były pogadanką przeprowadzoną przez panią Iwonę Mirosław z TSSE w Świnoujściu, która szeroko omówiła zasady zdrowego żywienia oraz utrzymania higieny podczas ich przygotowywania.

Marlena Więckowska,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 2, Świnoujście

Wakacje w Sokolnikach

Wakacje w Placówce Wsparcia Dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Sokolnikach zaczęły się pod hasłem: "W zdrowym ciele zdrowy duch". Wobec tego postawiliśmy na rozmaite, ciekawe piesze wędrówki zarówno po naszej okolicy, jak i po okolicznych wioskach. Dzięki temu zostaliśmy obserwatorami przyrody, zmieniającej się pogody, a przede wszystkim miło i zdrowo spędzaliśmy czas w fantastycznym towarzystwie tego, co nas otacza. Poznaliśmy zarówno nowych ludzi, jak i zauważyliśmy wiele ciekawych obiektów. Jak widać kapryśna pogoda może stać się idealnym "partnerem" do wędrówek, rozmów i rozmyślań, a nie tylko do narzekania.

Judyta Bartosiak,
ŚOW TPD Sokolniki

Historia ludźmi pisana

Prezesi Szczecińskiego TPD na przestrzeni lat

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci niedawno obchodziło swoje 100-lecie, w tę historię wpisuje się nasz Zachodniopomorski Oddział Regionalny, który powstał 75 lat temu i nieprzerwanie, z sukcesami, funkcjonuje po dziś dzień. Nie byłoby jednak tak spektakularnej historii gdyby nie ludzie. Wybitni działacze, którzy z pasją i wielkim oddaniem działali na rzecz dzieci. Dlatego podczas obchodów tego jubileuszu należy z wielkim szacunkiem wymienić Ich i sprawić, aby pamięć o Nich przetrwała kolejne lata.

O działalności obecnego prezesa, Zygmunta Pyszkowskiego można by napisać książkę, ciężko więc będzie ująć jego osiągnięcia i opisać pracę na rzecz dzieci i rodzin w tym krótkim artykule. Od początku swojej pracy był nauczycielem, opiekunem, wychowawcą dziecka i rodziny zastępczej. Natomiast od 1981 do 1995 r. działał jako członek Społecznej Rady przy Wojewódzkim Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym w Szczecinie. W 2001 r. jako inicjator oraz członek założyciel zainicjował powstanie Zachodniopomorskiego Forum Organizacji Społecznych, które obecnie skupia około 90 stowarzyszeń zajmujących się pomocą osobom będącym w kryzysie. W latach 2006–2012 był członkiem Wojewódzkiego Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołanego Uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, a także od 2011 r. członkiem Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Szczecinie. Przez wiele lat działał jako wykładowca licznych szkoleń organizowanych przez ZAFOZ dla działaczy i wolontariuszy ze stowarzyszeń udzielających pomocy osobom bezrobotnym, rodzinom wielodzietnym, niepełnym, dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo. Jako wizytator metodyczny od 1979 roku, inicjator i organizator Olimpiad Specjalnych dla dzieci z upośledzeniem lekkim, a następnie umiarkowanym i znacznym. Poprzez pracę z rodzicami w kierunku rewalidacji ich dzieci, pomagał wyjść dzieciom z „ukrycia”. Pokazywał, że również w miejscach publicznych jest dla nich miejsce, przygotowywał ich do samodzielnego życia w tym środowisku. W latach 1989–1992 pełnił funkcję dyrektora i nauczyciela w Specjalnej Szkole Podstawowej dla Dzieci Zaburzonych w Zachowaniu, a także wychowawcy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-

Prezesi ZW TPD w Szczecinie:

1945÷1947 - dr Lucjan Korczewski
 1947÷1948 - Skorska-Zawierucha
 1948 - Eugenia Teska
 1949÷1951 - Władysław Jakubowski
 1951÷1953 - Tadeusz Przystański
 1953÷1957 - Waław Stasinowski
 1958÷1961 - Marian Jędrzejczak
 1961÷1964 - Mieczysław Kubicki
 1965÷1968 - Waław Gelger
 1969÷1971 - Marian Jędrzejczak
 1972÷1980 - Zdzisław Chmiel
 1980÷1981 - Władysława Kuczyńska
 1981 - Grzegorz Trześniak
 1981÷1983 - Józef Matuszewski
 1983÷1991 - Zdzisław Chmiel
 1991÷1995 - Alicja Modrzejewska
 1995÷1996 - Zbigniew Pieczyński
 od 1996 - Zygmunt Pyszkowski

Wychowawczym nr 5 w Szczecinie dla dzieci zaburzonych w zachowaniu.

Od 1985 r. wiceprezes i prezes Zarządu Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie. Od początku był gorącym orędownikiem powoływania Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin potrzebujących wsparcia. Zadaniem tych Placówek było i jest podnoszenie kompetencji rodzicielskich zapobiegających umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, bądź placówkach instytucjonalnych. Aktualnie na terenie Województwa Zachodniopomorskiego funkcjonuje około 100 takich Placówek obejmujących opieką ponad 2500 dzieci. W 2005 r. powołał przy Placówkach Wsparcia Dziennego 27 punktów poradnictwa rodzinnego poprzez zatrudnienie wykwalifikowanej kadry Pedagogów Rodzinnych. Inicjator powołania do pracy z rodzinami i dzieckiem Specjalistycznych Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci z zespołem Downa i ADHD, a także wspierał Koła

Fot. WUP Szczecin

Dzieci Specjalnej Troski z niepełnosprawnością intelektualną, dzieci chorych na gościec przewlekłe postępujący oraz chorych na fenylketonurię. Inicjator upowszechnienia wychowania przedszkolnego, zwłaszcza dziecka wiejskiego.

W 2017 r. zainicjował realizację oraz rozpoczął kierowanie, współfinansowanym ze środków strukturalnych Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Projektu „Droga do domu”. Wyznaczył rolę i miejsce pedagoga rodzinnego jako ogniwa wyspecjalizowanej opieki i pomocy pedagogicznej, której celem działań jest tworzenie właściwych dla prawidłowego rozwoju dziecka warunków wychowawczych i opiekuńczych już na poziomie rodziny biologicznej. Dzięki realizacji Projektu w latach 2017–2018 z pieczy zastępczej i instytucjonalnej do rodzin biologicznych powróciło 32 dzieci, a w 54 przypadkach udało się zapobiec umieszczeniu, dzięki wstrzymaniu procedury przez sądy. Od 2018 r. jest również kierownikiem bliźniaczego Projektu „Dziecko w domu - należne miejsce” realizowanego na terenie byłego Województwa Szczecińskiego, obejmującego 8 powiatów i 1170 rodzin z dziećmi będących w kryzysie. W 2019 r. dzięki ogromnym staraniom przyczynił się do wznowienia przy udziale Urzędu Miasta Szczecin pracy pedagogów rodzinnych na terenie miasta Szczecin. Od kwietnia 2019 r. 8 Placówek Wsparcia Dziennego wzmocniło swoje działania poprzez pracę pedagoga rodzinnego na rzecz 45 rodzin.

Za swoją, pełną poświęcenia pracę Zygmunt Pyszkowski otrzymał liczne odznaczenia i nagrody: w 2013 r. laureat Zachodniopomorskich Magnolii EFS w kategorii „Twarz POKL”, w 2014 r. otrzymał odznakę „Gryfa Pomorskiego” za zasługi na rzecz dzieci w Województwie Zachodniopomorskim, w 2017 r. otrzymał List Gratulacyjny Wojewody Zachodniopomorskiego za godną naśladowania postawę podczas realizacji zadań zabezpieczenia społecznego, za ofiarność, cierpliwość i kompetencje zawodowe, w 2018 r. ponownie został laureatem Zachodniopomorskich Magnolii EFS w kategorii „Ambasador EFS”. Jest autorem wielu publikacji na rzecz dzieci.

Prezes Zygmunt Pyszkowski jest osobą wrażliwą w kwestii problemów społecznych, a szczególnie dziecka i rodziny. Zawsze szuka sposobów, aby pomóc innym. Swoim zaangażowaniem w sprawy społeczne skutecznie zaraża innych. Jest to osoba, która godnie wprowadzi Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w kolejne stulecie.

Opracowała **Magdalena Wilk** na podstawie materiałów archiwalnych TPD ZOR w Szczecinie.

PODARUJ 1% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1%**

www.tpd.szczecin.pl

Poznajemy Poznań

Tegoroczne wakacje w PWD TPD przy ul. 9 Maja w Szczecinie, były wyjątkowe, a to za sprawą wielu ciekawych wycieczek. Było ich wiele, zwiedziliśmy nadmorskie miasta poznając ich historię i piękno, jednocześnie korzystając z wielu atrakcji tam proponowanych. Podczas drugiego turnusu "Wypoczynku w Miejscu Zamieszkania", wraz z placówkami TPD z Oś Kasztanowego, Światowida i Ziemowita udaliśmy się do Poznania. To była wymarzona i najdalsza wyprawa tego lata. Poznań powitał nas słońcem, wobec czego rażno ruszyliśmy na jego podbój.

Na początek zawędrowaliśmy na Starówkę, gdzie zobaczyliśmy odbudowany Zamek Królewski oraz przepięknie zabudowany poznański rynek. Wielkie wrażenie na naszych wychowankach zrobiły kolorowe Kamienice Budnicze oraz oczywiście ratusz, zajmujący centralne miejsce na rynku. Poznaliśmy wiele ciekawostek oraz legend związanych z historią Poznania. Z zapartym tchem oglądaliśmy wnętrza poznańskiej fary, które swoją monumentalnością przytłacza każdego, kto wejdzie tam po raz pierwszy. To wnętrza żyje napędzane niesamowitą grą światła na pięknie rzeźbionych detalach.

Następnie odwiedziliśmy Rogalowe Muzeum Poznania, w którym podczas nauki wypieku świętomarcińskich rogalów świetnie się bawiliśmy. Prowadzący przekazali nam wiele ciekawostek dotyczących tych regionalnych smakowitości. Każdy z nas na koniec otrzymał Certyfikat Rogalowego Czeladnika. Był też czas na zakup pamiątek oraz wizytę w pizzerii. Skosztowaliśmy także pysznych belgijskich frytek i z głowami pełnymi wiedzy na temat Poznania (pan Czarek okazał się być niezastąpionym przewodnikiem) oraz pełnymi brzuchami wróciliśmy naszym wspaniałym autokarem prowadzonym przez miłego pana Roberta do domu. To była cudowna wycieczka. Teraz możemy wracać do szkoły.

Magdalena Wilk,
koordynator ŚOW TPD w Szczecinie

Zajęcia w plenerze w ŚOW TPD Sulino

Piękne, ostatnie słoneczne dni w Placówce Wsparcia Dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Sulinie, gmina Marianowo upłynęły na świetnej zabawie. Były spacery nad pobliski wodospad oraz wycieczki rowerowe po okolicznych lasach. Dzięki połączeniu kilku słomek mogliśmy robić duuuużo baniek mydlanych. Wspólnie z naszymi wychowawcami nauczyliśmy się robić wspaniałe filcowe misie i inne przytulanki. Oczywiście nie mogło zabraknąć całej masy zabawy na świeżym powietrzu, która jest najlepszą metodą na spożytkowanie naszej nieprzebranej energii.

Placówka prowadzona w ramach Projektu "Nie ma jak w DOMU" realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RZPZ-07.06.00.

Dagmara Milek,
PWD TPD Sulino, gm. Marianowo

Wycieczka do Torunia i Bydgoszczy z Pepecolandią

Podopieczni Placówki Wsparcia Dziennego TPD "Delfinki" ze szczecińskich Pomorza ostatnie dni wakacji spędzili niezmiernie ciekawie, a to za sprawą dwudniowej wycieczki do Torunia i Bydgoszczy. Placówka zdobyła grant w wysokości 5000 zł w ramach akcji "PEPCOlandia", za co serdecznie dziękujemy. W zakresie edukacji turystycznej zrealizowano program

zwiedzania dwóch miast: Torunia i Bydgoszczy. Uczestnicy wycieczki mieli okazję poznać najciekawsze miejsca odwiedzanych miast, zapoznać się z ich historią i tradycjami. W programie wycieczki była również wizyta w Planetarium, zajęcia warsztatowe w Muzeum Żywego Piernika, zwiedzanie Muzeum Etnograficznego w Toruniu, a także warsztaty mydlarskie w Muzeum Mydła i Historii Brudu w Bydgoszczy. Na zakończenie wyjazdu zorganizowano konkurs sprawdzający wiedzę uczestników na temat odwiedzanych miejsc. To pierwsza tak długa wycieczka, której poza walorami

edukacyjnymi można przypisać jeszcze jeden pozytywny aspekt. Wspólny, dwudniowy wyjazd całej grupy niezmiernie ją zintegrował oraz pozwolił na lepsze poznanie się. Dziękujemy zaprzyjaźnionej firmie PEPCO za cudowne przeżycia i liczymy na kolejne, równie ciekawe wycieczki.

Magdalena Wilk,
koordynator ŚOW TPD w Szczecinie

Dwa „Słoneczka” dla zachodniopomorskich brzdąców

Od 100 lat
Ambasadorzy Dzieci

ŻŁOBEK „Słoneczko”

Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie
we współpracy z Miastem Stargard i Gminą Suchań
prowadzi nabór dzieci w wieku do lat 3 do nowych, komfortowych **ŻŁOBKÓW**.

Dwa „Słoneczka” dla zachodniopomorskich brzdąców

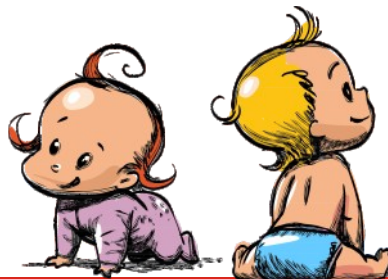
Nabór trwa!

Dokumenty do pobrania: www.tpd.szczecin.pl

Opieka nad dziećmi to szansa
dla rodziców, którzy chcą iść do pracy.

ZAPEWNIAMY:

- opiekę do 10 godzin,
- zajęcia w małych grupach,
- naukę przez zabawę,
- indywidualną pracę z dzieckiem,
- smaczne i zdrowe posiłki,
- wykwalifikowaną kadrę.

Szczegółowe informacje: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci ZOR w Szczecinie
al. Papieża Jana Pawła II 42/U9, poniedziałek-piątek, 8:00-16:00, Tel. 91 434 51 28

Żłobek w Stargardzie, ul. Śniadeckiego 17
Żłobek w Suchaniu, ul. Kardynała Augusta Hlonda 1

Dwa „Słoneczka” dla zachodniopomorskich brzdąców.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.

Projekt realizowany w okresie
od 1.04.2020 r. – do 31.08.2022 r.

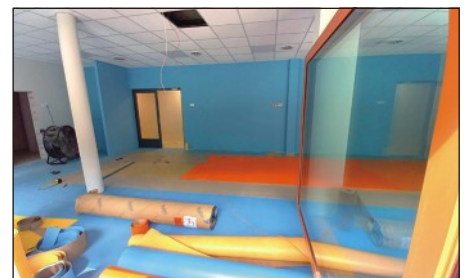
Projekt "Dwa "Słoneczka" dla zachodniopomorskich brzdąców." realizowany jest zgodnie z zasadami: równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zrównoważonego rozwoju i zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Rekrutacja do Projektu jest prowadzona w trybie ciągłym w ramach dostępnych miejsc w danym Żłobku.

Założeniem Projektu "Dwa "Słoneczka" dla zachodniopomorskich brzdąców." jest zapewnienie i zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3. Celem Projektu jest wzrost aktywności zawodowej minimum 80 osób (rodziców lub opiekunów prawnych dzieci do lat 3): biernych zawodowo, bezrobotnych, powracających do pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka.

Projekt "Dwa "Słoneczka" dla zachodniopomorskich brzdąców." prowadzony jest w 2 żłobkach: Żłobek "Słoneczko" w Stargardzie, ul. Śniadeckiego 17 oraz Żłobek w Suchaniu, ul. Kardynała Augusta Hlonda 1. W obu Żłobkach "Słoneczko" uruchomiono i funkcjonują łącznie 64 miejsca. Organem prowadzącym żłobki jest Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie.

Agnieszka Witkowska-Kostaś,
TPD ZOR Szczecin

Zdjęcia z budowy żłobka w Stargardzie.

Dwa „Słoneczka” dla zachodniopomorskich brzdąców

Zdjęcia gotowej Placówki - Żłobka „Słoneczko” w Stargardzie.

„Drukuj z uśmiechem” z Fundacją Polsat oraz HP Polska

W ramach akcji „Drukuj z uśmiechem” 31 Placówek Wsparcia Dziennego TPD z Zachodniopomorskiego otrzymało 31 drukarek laserowych od fundacji Polsat. W całym kraju Fundacja Polsat współpracująca z koncernem Hewlett-Packard, w ramach akcji „Drukuj z uśmiechem”, rozdała szkołom, przedszkolom, domom dziecka oraz Placówkom Wsparcia dziennego łącznie 3 tysiące zestawów drukarek laserowych. Zarówno podopieczni jak i opiekunowie Placówek są bardzo zadowoleni i wdzięczni za tak miłą niespodziankę. Sprzęt

komputerowy oraz takie urządzenia wielofunkcyjne są niezbędne w każdej Placówce. Każdego dnia do naszych pPlacówek uczęszcza około 1600 wychowanków, gdzie otrzymują wsparcie między innymi w formie pomocy w nauce. Otrzymany sprzęt ułatwi prace pedagogiczną w Placówkach Wsparcia Dziennego prowadzonych zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. „Konieczność zdalnej edukacji wynikająca z zagrożenia epidemiologicznego ujawniła, z jakimi problemami, spowodowanymi brakiem sprzętu, borykają się obecnie: polska edukacja, rodziny, czy też instytucje opiekuńczo-wychowawcze. I to nie tylko w sytuacji pracy zdalnej, ale także w codziennym funkcjonowaniu.” Dlatego właśnie Firma HP wraz z Fundacją Polsat

postanowiły doposażyć najbardziej potrzebujące placówki edukacyjne, ośrodki szkolno-wychowawcze, domy dziecka i rodziny zastępcze w niezbędne do pracy dydaktycznej, a także sprawnego funkcjonowaniu Placówek - urządzenia drukujące. Otrzymane drukarki służyć będą nam każdego dnia do wzmacniania działań edukacyjnych. Serdecznie dziękujemy za wsparcie Fundacji Polsat oraz Firmie HP Polska. Nie pozostaje nam nic innego, jak zacząć ze sprzętu korzystać.

Kacper Zwarzany,
TPD ZOR Szczecin

Wczesny start do nauki Przedszkole w Gostyniu

Projekt realizowany w okresie
od 1.05.2020 r. – do 31.03.2022 r.

Projekt „Wczesny start do nauki - Przedszkole w Gostyniu.” realizowany jest zgodnie z zasadami: równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zrównoważonego rozwoju i zasadą równości szans kobiet i mężczyzn. Projekt przewiduje rozszerzenie oferty Przedszkola o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów. Rekrutacja do Projektu jest prowadzona w trybie ciągłym w ramach dostępnych miejsc w Przedszkolu.

Założeniem Projektu "Wczesny start do nauki - Przedszkole w Gostyniu." jest wzrost dostępności do wysokiej jakości wychowania przedszkolnego w Gminie Świerzno poprzez utworzenie 25 miejsc w Przedszkolu w Gostyniu, w tym 3 miejsce

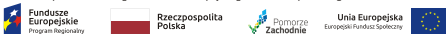
dla dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, dostosowanie obiektu i doposażenie OWP, realizację zajęć dodatkowych dla dzieci i specjalistycznych dla dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz wsparcie potencjału kadry OWP. Celem Projektu jest zwiększenie liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz rozszerzenie ofert placówek przedszkolnych o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci. Jednocześnie dodatkowym aspektem projektu jest doskonalenie umiejętności, kompetencji oraz kwalifikacji nauczycieli OWP do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Projekt "Wczesny start do nauki - Przedszkole w Gostyniu." prowadzony jest w Przedszkolu "Słoneczko" w Gostyniu, Gmina Świerzno. Organem prowadzącym Przedszkole jest Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie.

Agnieszka Witkowska-Kostaś, TPD ZOR Szczecin

Projekt „Wczesny start do nauki - Przedszkole w Gostyniu” realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPP20.07.06.00.

Świnoujskie zajęcia z przedsiębiorczości

Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego Nr 2 TPD w Świnoujściu, w ramach swojej działalności, zapewnia opiekę wychowawczą, rozwijanie zainteresowań oraz uzdolnień dzieci i młodzieży z terenu miasta Świnoujście. Prowadzone są stałe zajęcia edukacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, plastyczne, muzyczno-rytmiczne, sportowe oraz specjalistyczne, takie jak: logopedia i glottodydaktyka, terapia sztuką czy socjoterapia. Nowością stały się zajęcia z przedsiębiorczości, którymi staramy się zainteresować naszych wychowanków. Ich założeniem jest zaznajomienie najmłodszych z zagadnieniami ekonomii i oszczędzania. Realizacja edukacji finansowej może odbywać się na wiele sposobów, w naszej Placówce na potrzeby realizowanego zadania powstał kącik sklepowy.

Dla zwiększenia realności zaopatrzyliśmy go w prawdziwe artykuły spożywcze, przygotowaliśmy też banknoty i monety którymi dokonywane są wszystkie transakcje. Dzieci mogą wcielić się tu zarówno w rolę oszczędnego klienta jak i reklamującego swoje towary sprzedawcę. Jest to ciekawa zabawa, która jednocześnie utrwala wiedzę matematyczną oraz zwiększa świadomość odbioru przekazu reklamowego. Mamy nadzieję, że dzięki takim działaniom wykształcimy u naszych podopiecznych racjonalny nawyk gospodarowania pieniędzmi, poparty umiejętnym planowaniem i wartościowaniem.

Marlena Więckowska,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 2, Świnoujście

Agata Musioł, Aneta Major,
SOW TPD Kartlewo, gm. Przybiernów

Zachodniopomorskie
PRZYJACIEL DZIECKA
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

PODARUJ 1% PODATKU
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1%**

www.tpd.szczecin.pl

Prace ręczne w ŚOW TPD Kartlewo

Dnia 18 września w Placówce Wsparcia Dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Kartlewie, gm. Przybiernów, odbyło się spotkanie z Animatorem Społeczności Lokalnej, panią Kasią z Lokalnej Grupy Działania. Pani Kasia, w bardzo przystępny sposób, nauczyła nas jak stworzyć piękne, kolorowe i bardzo ciekawe bransoletki. Dzieci, a w szczególności dziewczynki, były zachwycone zajęciami. Bardzo dziękujemy i z niecierpliwością czekamy na kolejne spotkania.

Placówka prowadzona w ramach Projektu "Nie ma jak w DOMU" realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPP20.07.06.00.

Rodzinne zwiedzanie i integracja

Rodzinne zwiedzanie, wspólna zabawa oraz zajęcia edukacyjne to tylko część bogatego programu dwudniowych wyjazdów integracyjno-edukacyjnych realizowanych w ramach Projektu „Nie ma jak w domu”. Tak właśnie spędzały czas rodziny z PWD TPD Łąka, Karkowo i Kamienny Most, podczas trzech kolejnych wrześniowych weekendów. Cykl 22 wycieczek przewidzianych w trakcie trwania Projektu rozpoczęto od zwiedzania Pomorza Środkowego, w programie między innymi znalazło się malownicze przejście przez ruchome wydmy w Czołpinie, na terenie Słowińskiego Parku Narodowego,

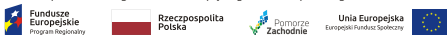

zwiedzanie „Krainy w Kratę” w Swołowie oraz zwiedzanie Ustki i Słupska. Nad profesjonalną organizacją, oprawą turystyczną oraz bezpieczeństwem czuwało szczecińskie Biuro Podróży „Greland Tour” oraz firma transportowa „ER-BUS”. W przerwach między atrakcjami prowadzone były ciekawe warsztaty pedagogiczno-edukacyjne przygotowane przez Pedagogów Rodziny z wyżej wymienionych Placówek. Mimo mało sprzyjającej pogody, wycieczki należy uznać za bardzo udane, a wiedza przekazana przez pilota-przewodnika pozostanie na długo w głowach uczestników. Już niedługo kolejne Placówki zaangażowane w Projekt „Nie ma jak w domu” odwiedzą Bydgoszcz i Poznań. Czekamy na ciekawe fotorelacje.

Projekt „Nie ma jak w DOMU”

realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPP2/07.06.00.

Magdalena Wilk,
koordynator pedagogów rodzinnych

Wieści z ŚOW TPD we Włodarce

Zabawa w deszczu

Mimo, że na dworze pada deszcz, wychowankom ŚOW we Włodarce wcale to nie przeszkadza. Kałuża, parasol oraz łódki stanowiły podstawę udanej zabawy na świeżym powietrzu.

Turniej w Rummikub

W ostatnich dniach wychowankowie ŚOW we Włodarce rozegrali turniej gry w Rummikub. Rummikub jest grą bardzo interesującą, atrakcyjną i wciągającą. Cenną cechą Rummikuba jest to, że przyjemność i satysfakcję ma się z samego uczestnictwa w tej grze, a nie tylko z pokonania przeciwnika.

W zdrowym ciele, zdrowy duch

Korzystając z dość dobrej pogody zorganizowaliśmy sobie zajęcia gimnastyczne na świeżym powietrzu. W naszej Placówce zawsze staramy się dbać o zdrowie i prowadzić zdrowy styl życia. Jest to bardzo ważne, szczególnie dla dzieci i młodzieży. Dzięki ćwiczeniom za młodu wyrabiamy w sobie zdrowe nawyki, które z pewnością pomogą nam w późniejszym życiu. Poza tym jest to świetna zabawa oraz okazja do wspaniałej integracji całej naszej „ogniskowej” wspólnoty.

Agnieszka Szkarapata,
ŚOW TPD we Włodarce

Czerwiec w ŚOW TPD w Sulinie

Najważniejszym świętem miesiąca czerwca był oczywiście Dzień Dziecka, w którym nie mogło zabraknąć lodów. Dzieci przygotowały również piękne upominki dla swoich tatusiów, którzy również w czerwcu obchodzili swój dzień. Było mnóstwo gier i zabaw na świeżym powietrzu oraz piękne prace wykonywane w Placówce. Z okazji Świątowego Dnia Oceanu nasi wychowankowie wykonali śliczny plakat 3D.

Placówka prowadzona w ramach Projektu „Nie ma jak w DOMU” realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego RPP2/07.06.00.

Dagmara Milek,
ŚOW TPD Sulino, gm. Marianowo

Wraca do nas normalność

Po wznowieniu działalności w trybie stacjonarnym powoli wracamy do "normalności". Podopieczni Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Nr 2 TPD w Świnoujściu, stęsknieni kontaktów rówieśniczych, chętnie uczestniczą we wspólnych grach i zabawach. Wszystkie zajęcia odbywają się z zachowaniem pełnego reżimu sanitarnego, opartego o specjalnie dla nas opracowane procedury. Również dożywianie dzieci odbywa się inaczej niż dotychczas. Posiłek wydawany jest się o ściśle określonej porze z zastosowaniem naczyń oraz sztućców jednorazowego użytku. Ponadto jednocześnie, w jednej sali, może go spożywać nie więcej jak 4 dzieci. Powoli przyzwyczajamy się do procedur.

Marlena Więckowska,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 2, Świnoujście

Rysunki dzieci z ŚOW TPD „Delfinki” w Szczecinie

Ksenia

Natalia

Oliwka

Natalia

Piotruś

Magda

Piotruś

Prace wykonane podczas warsztatów plastycznych, prowadzonych przez: Aleksandrę Kołodziejską oraz Sabinę Głowalę.

Magdalena Wilk, kier. ŚOW TPD 9-Maja, Szczecin

„Wśród Nas” - Pismo Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego w Szczecinie

Wydawca: TPD ZOR w Szczecinie, 70-415 SZCZECIN, Al. Papieża Jana Pawła II 42/U9

www.tpd.szczecin.pl e-mail: zarzad@tpd.szczecin.pl, Wykonanie: Abakus centrum reklamy, www.eurokubek.pl

Redaguje: Zespół, Redaktor naczelny: Magdalena Wilk, Redakcja: redakcja@tpd.szczecin.pl

ISSN 1643-3440

